

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiæ Augustæ Scriptores VI

Ælius Spartianus. Vulc. Gallicanus. Julius Capitolinus. Trebell. Pollio. Ælius
Lampridius. Flavius Vopiscus

Spartianus, Aelius

Lugduni Batavorum, 1671

De Cyriade, I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51232)

quum tam varie à plerisque super his nonnulla sint prodita: in unum eos libellum contuli, & quidem brevem, ¹ maxime quum vel in Valeriani, vel in Gallieni vita pleraque de his dicta, ² nec repetenda tamen satis constet.

DE CYRIADE, I.

² **H**ic patrem Cyriadem fugiens, dives & nobilis, quum luxuria sua & moribus perditis sanctum senem gravaret, direpta magna parte auri, argenti etiam infinito pondere, Persas petiit: atque inde Saporis regi conjunctus atque sociatus, quum hortator belli Romanis inferendi fuisset, ³ Odenatum primum, deinde

¹ Maxime quum vel in Valeriani vel in Gallieni vita pleraque de his dicta. In Valeriani vita pleraque de his tyrannis dicta? non sane in ea quæ ad nos pervenit. nec enim unum de his verbum in illa reperies. sed jam ante docuimus vix partem dimidiam ejus vitæ salvam ad nos pervenisse: immo ne quartam quidem. cum enim sex annos imperavit Valerianus, & sexto imperii anno captus sit: quomodo ad imperium venerit, quid ante, quid post gesserit, totis illis sex annis ante captivitatem, ex illa ejus vita non docemur. inde apparet ejus libelli finem nos tantum habere, reliqua deperuisse cum vitis Philipporum, & eorum qui Philippos sequebantur, imperatorum.

³ DE CYRIADE. Mutandi sunt toto hoc libello tituli. cum enim unus sit libellus, non plures, quo triginta Tyrannos est complexus Pollio, nuda tyrannorum nomina debent adponi hoc modo: CYRIADES. hic patrem fugiens. POSTUMVS. hic vir in bello fortissimus. LOLLIANVS. hujus rebellionis in Gallia Postumus. & ita deinceps. ita fecit Capitolinus in iis imperatoribus quos binos & ternos uno volumine conclusit. GOR-

DIANVS JUNIOR. hic Gordiani senis Preconsulis. GORDIANVS TERTIVS. post mori em duorum Gordianorum. sic in Maximinis. MAXIMINVS IUNIOR. de hujus genere superius dictum est. non enim tituli vice hæc nomina adponuntur, sed continuandi gratia, ut nomine posito, uno eodemque tenore, vitam ejus cujus nomen esset præfixum, conneckerent.

CASAUBONUS.

² Nec repetenda tamen satis constet. Dele tamen: nisi velis superflue additum ut scæpe.

³ DE CYRIADE, I. Nusquam invenio vel nomen istius. quidam codices Chiriadem vocant: ut Robertus de Porta. emerit circa annum V. C. CIOXI. Coss. Fusco & Basso. quod ex eo colligitur, quia ait Pollio occisum, quo tempore ad bellum Persicum Valerianus veniret.

GRUTERUS.

⁴ Hic patrem Cyriadem fugiens. Ita etiam nomen istud perscribitur in membranis Pal.

⁵ Odenatum primum. Palat. Odenastem.

SALMASIUS.

⁵ Odenatum primum, deinde Saporis ad

de Saporem ad Romanum solum traxit: ¹ Antiochia etiam capta & Cæsarea, Cæsarianum nomen accepit. Atque inde vocatus Augustus, ² quum omnem Orientem vel virium vel audaciæ terrore quateret, patrem vero interemisset (quod alii historici negant factum) ipse per insidias suorum, quum Valerianus jam ad bellum

lum

ad Romanum solum traxit.] Quis hic Odenatus? non enim is potest esse Palmyrenus cujus in his libris mentio frequens, quique in Oriente imperium sumpsit. non enim ille contra Romanos, sed pro Romanis faciebat. bene Palatinus Odenatum hoc loco nullum agnoscit, sed Odomastem pro eo legit. hic vero Odomastes, quis fuerit, tantumdem scio. nisi valde verisimile est, fuisse ducem aliquem aut satrapem Saporis regis, qui in solum Romanum incursionem, & impetum fecerit, horratu hujus Cyriadis. quod omnino verum esse puto.

¹ Antiochia etiam capta & Cæsarea, Cæsarianum nomen accepit.] Multa hoc nomine urbes censebantur. quam tamen Cæsaream intelligat, haud facile dictu est. nec enim potest intelligi Cæsarea illa Cappadociæ nobilissima. putavi aliquando delendum hujus urbis ab hoc loco nomen tanquam perperam effectum ex vocis sequentis repetitione. fuit & quum legerem: Antiochia etiam capta & Carris Cæsarianum nomen accepit. cujus emendationis me nondum penitet. Carræ tunc erant Romanorum, ut & Antiochia. supra in vita Alexandri: Antiochiam recepit, & Carras & Nisibim, que omnia sub Persarum imperio erant. Antiochiam igitur, & Carras hic Cyriades Saporis conjunctus & sociatus cum cepisset, Cæsarianum nomen accepit, hoc est, Cæsar dictus est. Antiochia urbs Mesopotamiæ, ut & Carræ eas urbes postea recepit Odenatus. Trebellius in Gallieno: Nisibim & Carras occupat iradentibus sese Nisibenis atque Carrenis, & increpantibus Gal-

Tom. II.

lienum. Igebam etiam quondam: de Sapore Cæsarianum nomen accepit. nam ad Saporem confugerat hic Cyriades, & auctor illi fuit belli Romanis inferendi, & eum ad Romanum solum traxit, & cum eo bellum adversus Romanos gessit. videtur igitur etiam Cæsarianum nomen accepisse, & postea Augustum fuisse appellatum. sed omnino verius est, aut esse delendum illud Cæsarea, aut mutandum in Carris. magis censeo ut deleatur. putavit aliquis imperitus, Cæsarianum nomen accepisse Cyriadem ab aliqua urbe Cæsarea expugnata, itaque ad oram adscripsit è regione horum verborum: Cæsarianum nomen accepit, à Cæsarea. quod postea in contextum receptum est. nam ita plane scriptum exhibet Palatin. Antiochia etiam capta à Cæsarea Cæsarianum nomen accepit. de Cæsarea vero nullum in tota ista historia verbum, non heic, non apud Zonaram & Zosimum, nusquam denique ejus mentio in Gallieni rebus & horum Tyrannorum gestis.

² Quum omnem Orientem vel virium audacia vel terrore quateret.] Inepta hæc lectio & nugatorius ejus sensus. quid est virium audacia? quid est, vel audacia vel terrore quateret? terror ille quo totum orientem quateret, nonne effectus erat ejus audaciæ? Palatinus habet: vel virium vel audacia terrore. omnino scribendum: quum omnem Orientem vel virium, vel audaciæ terrore quateret. id est, quum Orientem viribus, & audacia perterrefaceret. vel hoc loco pro &. vel virium vel audaciæ terrore, pro, & virium & audaciæ terrore.

R

I Quod

lum Persicum veniret, occisus est. Neque plus de hoc historiae quicquam mandatum est ¹ quod dignum memoria esse videatur ² quem clarum, perfugium & parricidium, ³ & aspera tyrannis & summa luxuries literis dederunt.

4 DE POSTHUMIO, II.

3 **H**ic vir in bello fortissimus, in pace constantissimus, in omni vita gravis, usque adeo ut Saloninum filium suum eidem Gallienus ⁶ in Gallia positum crederet, quasi custodi vitae, & morum & actuum imperialis institutori. Sed, quantum plerique asserunt, (⁷ quod ejus non convenit moribus) postea fidem fre-

¹ Quod dignum memoria esse videatur.] Quod dignum memoratu esse videatur.

³ Et aspera tyrannis & summa luxuries literis dederunt.] Colligo legendum ex Palat. è summa luxurie. vel, ex summa luxurie. nam is habet, luxurie: quem clarum, perfugium & parricidium, & aspera tyrannis ex summa luxurie, literis dederunt. nam summa hujus luxuria fecit, ut patrem fugeret, cui perditii filii mores displicebant, vel ut quidam volunt, etiam occideret: ut ad Saporem confugeret: ut imperium raptum iret denique.

⁵ POSTUMVS. Hic vir in bello fortissimus.] Ita omnes libri, & omnibus locis quibus habetur ejus mentio. Postumus semper scriptum reperi non Postumius: ita Zonaras, ita Zosimus, ita etiam nummi: IMP. C. POSTUMVS. P. F. AVG.

CASaubonus.

² Quem clarum perfugium & parr.] Dum patris censuram fugit, ad Saporem Persam transfugerat, ut intio dictum non recte viri docti, perjurium, corrigunt.

⁴ DE POSTHUMIO, II.] Non servat ordinem temporum: nam Cyria-

git, di subjungi debuerat Ingenus, qui octavus recensetur: & item alii post istum. Atque hoc semel dictum esto. vocatur in nummis, C. CASIUS. POSTUMVS. LABIENS. Zosimo & Zonara Ποστύμο. Victori & Eutropio, Postumus.

⁶ In Gallia positum crederet quasi custodi vitae.] Zosimus creditum ait non hunc, sed Silvano. τὸ ὄρελαβόντι πῶς ἔσσεσθαι τὸν Σαλωνίνου φυλακὴν ἐκ τῆς πατρὸς Σιλβανός. sed scribendum ibi Ἀλβανός, è Zonara, qui sapius nominat. sed de Postumio & ei commisso principe, habes certum testimonium in ipsius Valeriani patris epistola ad Antoninum Gallum consulem. vide infra in Aureliano.

⁷ Quod ejus non convenit moribus.] Non magnum argumentum innocentiae: nam multos moribus alioquin bonis ad scelera compulit dira ambitio Zosimus scelus ab eo admissum scribit, neque id obiter.

GRUTERUS.

⁴ DE POSTHUMIO.] Sic fere semper supra scripsit Valentinus heic vero perpetuo exaravit Postumum, non Postumium.